

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KUPIŠKIO RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. balandžio 4 d. Nr. PA-P-33-12-1
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant
3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio
2007-06-07 pavedimą Nr.P-33-12

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Irena Tubelienė (grupės vadovė)
Vidutė Kanapeckienė

Auditas pradėtas 2007-06-07
Auditas baigtas 2008-04-04

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai ir išvados	5

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus 2007 m. birželio 7 d. pavedimu Nr. P-33-12 atliko 3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vyriausiosios valstybinės auditorės Irena Tubelienė ir Vidutė Kanapeckienė.

Audito tikslai – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą 2007 m. finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Kupiškio rajono apylinkės teismas (toliau – Teismas), identifikavimo kodas – 191446127, adresas: L. Stuokos-Gucevičiaus a. 10, 40130 Kupiškis.

Audituojamu laikotarpiu Teismui vadovavo teismo pirmininkė Irena Pocevičienė, vyresniąja finansininke dirbo Rasa Bolnaitė.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų ir valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie 2007 metų finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Teismo 2007 m. finansinės atskaitomybės formų: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio išskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 6), Finansinio turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 8), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. B-1), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. B-11), Vertinimo kriterijų suvestinės įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. B-12) ir Vidaus reikalų, teisėsaugos, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų išlaidų straipsnio „Darbdavių socialinė parama“ įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma BFP-25) duomenis.

Teismas 2007 metais vykdė valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą programą „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2.). Programai vykdyti Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹ buvo patvirtinta 710,0 tūkst. Lt asignavimų išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui - 478,0 tūkst. Lt. Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu² buvo skirta 0,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų minimaliajai mėnesinei algai padidinti. Teismas gavo ir panaudojo 710,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais³ ir pagal Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjo patvirtintą planą.

Audito metu buvo ištirta vidaus kontrolės aplinka ir įvertintas įgimtos rizikos lygis, atlikti vidaus kontrolės testai, pagal kurių rezultatus įvertintas vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumas

¹ Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2006-12-07, Nr. X-963.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-19 nutarimas Nr. 610 „Dėl Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto asignavimų minimaliajai mėnesinei algai padidinti paskirstymo“.

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus įsakymas 2002-02-21 Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

ir nuoseklumas, dalyvauta ilgalaikio turto inventorizacijoje stebėtojo teisėmis. Siekiant įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal sudarytas audito programas atliktos savarankiškos audito procedūros darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto, prekių ir paslaugų naudojimo srityse. Įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai ir išvados

Vertinant lėšų, skirtų teisėjų darbo užmokesčiui, naudojimą, nustatyta, kad Teismas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius Teismų tarybos nutarimus⁴, teisėjų darbo užmokesčių apskaičiuoja vadovaudamasis minėtuose Teismų tarybos nutarimuose nurodytais teisės aktais. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo⁵ 96 str. 1 d. numatyta, jog teisėjų darbo užmokesčiai nustatomas remiantis įstatymu, tačiau Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme⁶ yra nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, kuris 2001 m. liepos 12 d. Konstitucinio Teismo nutarimu⁷ pripažintas prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Nuo šio Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos nebuvo pakeistos.

Pažymėtina, kad šį teisėjų darbo užmokesčio teisinio reglamentavimo trūkumą auditoriai nurodė ir audituodami Teismo 2005 m. finansinę atskaitomybę.⁸

Iki šiol teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nėra aiškiai reglamentuotas teisės aktais, todėl Teisme negalėjome įvertinti 2007 m. teisėjų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo ir 2008 m. valstybės biudžeto asignavimų planavimo šioms išlaidoms teisėtumo.

Teismas pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁹ 317 p. reikalavimus, nes užbalansinėje sąskaitoje 001 „Išsinuomotas turtas“, neapskaitė 6,8 tūkst. Lt vertės išsinuomoto nekilnojamojo turto (2006 m. rugsėjo 1 d. negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis Nr. K-3/006/07).

⁴Dėl pritarimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai, 2003-03-07 Nr. 84; Dėl pritarimo papildomai Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai, 2003-06-06 Nr. 113; Dėl pritarimo darbo grupės parengtai teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimo metodikai, 2004-04-02 Nr. 207.

⁵Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁶Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas, 2002-08-29 Nr. VIII-1904 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁷Valstybės žinios, 2001, Nr. 62-2276, atitaisymas – Valstybės žinios, Nr. 86.

Todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr. 1) 80 eilutėje išsinuomoto turto vertė nurodyta 6,8 tūkst. Lt mažesnė.

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Apie audito metu nustatytus teisės aktų pažeidimus naudojant skirtas valstybės biudžeto lėšas, tvarkant jų apskaitą ir nurodant finansinėse ataskaitose bei priimant sprendimus, susijusius su valstybės turto valdymu, Valstybės kontrolė Teismą informavo ir teikė rekomendacijas nustatytiems pažeidimams bei neatitikimams pašalinti.

2007 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. S-(33-1.10.1)-75 „Dėl 2008-2010 metų strateginio veiklos plano projekto ir 2008 metų biudžeto asignavimų planavimo vertinimo“ Valstybės kontrolė pateikė Teismui pastebėjimus ir rekomendacijas dėl nepatvirtintos strateginio planavimo tvarkos, strateginio veiklos plano projekte nenumatytų siekiamų rezultatų ir jų pasiekimo vertinimo kriterijų. Teismas pastebėtus neatitikimus ištaisė ir apie tai informavo Valstybės kontrolę 2007 m. spalio 5 d. raštu Nr. 728.

2007 m. lapkričio 15 d. raštu Nr. S-(33-1.10.1)-90 „Dėl vidaus kontrolės“ Valstybės kontrolė informavo Teismą apie pastebėjimus tobulinant vidaus kontrolę, nes patvirtinta Teismo kompiuterizuotos valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) taikymo tvarka neatitiko Valstybės biudžeto asignavimų poreikio prognozių pateikimo, naudojant valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimo sistemą, taisyklių¹⁰ nuostatų ir faktiškai atliekamų procedūrų, susijusių su lėšų pervedimu iš valstybės išdo sąskaitos, ir apie tai, kad patvirtintoje apskaitos politikoje nebuvo nurodyti konkretūs apskaitos registrai, kuriuose faktiškai tvarkoma buhalterinė apskaita. Teismas atsižvelgė į pateiktus pastebėjimus ir pagal nurodytų teisės aktų nuostatas patikslino apskaitos politiką (2007 m. lapkričio 26 d. Teismo raštas Nr. 885).

2007 m. gruodžio 11 d. raštu Nr. SX-(33-10.1)-103 „Dėl 2007 metų trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės vertinimo“ Valstybės kontrolė informavo Teismą dėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. spalio 1 d. balanso aktyvo ir pasyvo sąskaitų likučių neatitikimo kitų atskaitomybės formų duomenims, sąskaitos 070 „Trumpalaikis materialusis turtas“ ir trumpalaikio materialiojo turto apskaitos registro likučių neatitikimo ir materialiojo turto vienetų, kurie naudingai eksploatuojami ilgiau negu vienerius metus ir vieneto vertė ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą vertę, nepagrįsto priskyrimo trumpalaikiam materialiajam turtui. Teismas iki metinės finansinės atskaitomybės

⁸ Valstybinio audito ataskaita, 2006-04-06 Nr. PA-1100-11-1.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-06-01 įsakymas Nr. 1K-203 „Dėl Valstybės biudžeto asignavimų poreikio prognozių pateikimo, naudojant valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimo sistemą, taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

sudarymo ištaisė nustatytas klaidas ir įgyvendino pateiktas rekomendacijas (2008 m. sausio 2 d. Teismo raštas Nr. 3.8-7).

Teismas atsižvelgdamas į audito pastebėjimą, po metinės finansinės atskaitomybės sudarymo surašė buhalterinę pažymą ir užbalansinėje sąskaitoje 001 "Išsinuomotas turtas", apskaitė 6,8 tūkst. Lt vertės išsinuomotą nekilnojamąjį turtą (2008 m. kovo 21 d. Teismo raštas Nr. 279).

Teismo vadovai daro pažangą vykdydami audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalindami nustatytus trūkumus.

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

Vyriausioji valstybinė auditorė

Irena Tubelienė